روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR

دوشنبه | ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۲۱ ذی‌القعده ۱۴۴۶ | ۱۹ مه ۲۰۲۵ | سال هفدهم | شماره ۴۳۲۰ | ۸ صفحه | ۱۰۰۰۰ تومان

| ۱۱۹۰ سال و ۲۵۹ روز گذشت |

VATAN-E-EMROOZ | VOL.17 | NO.4320 | MON.MAY.19, 2025 | ISSN:2008-2886

شروع ناگهانی پرسپولیس
در بازار نقل‌وانتقالات با رسمی کردن ۴ خرید

رونمایی بی‌مقدمه

صفحه ۶

تحلیل ضرورت‌های سیاست‌گذاری
در تلویزیون‌های نوپدید

روایت ملی در رسانه

صفحه ۸

همایش بین‌المللی دیپلماسی مقاومت و پاسداشت شهدای خدمت
برای تجلیل از سرداران دیپلماسی انقلابی و شهدای پرواز اردیبهشت
با حضور سران قوا و میهمانانی از ۳۸ کشور برگزار شد

تکریم مردان خدمت

عکس: President.ir

صفحه ۲

تیترهای امروز

عراقچی در واکنش به ادعاهای جدید ویتکاف
درباره حق غنی سازی ایران:
از واقعیت‌های مذاکراتی کاملا به دور است

ویتکاف تعطیل!

- عراقچی: غنی‌سازی در ایران ادامه می‌یابد
- مجمع گفت‌وگوی تهران با حضور ۲۰۰ هیأت از ۵۳ کشور جهان آغاز به کار کرد

صفحه ۷

گزارش «وطن امروز» از نشست حکمرانی اجتماعی شهید رئیسی در دانشگاه تهران

از گفتمان تا حکمرانی

صفحه ۵

ویژه

بخش دوم قانون بودجه برای اجرا به سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شد

سیاه و سفید بودجه

صفحه ۳

درباره دلایل اظهارات ترامپ علیه ایران در عربستان

لفاظی در صحرای عربی

یادداشت
ابوالفضل ولایتی

سرانجام و پس از گمانه‌زنی‌های متعدد پیرامون اهداف و سیاست‌های احتمالی دنبال شده از سوی ترامپ در سفرش به سعودی، رئیس‌جمهور آمریکا و هیات همراهش روز سه‌شنبه وارد ریاض شده و با حضور در برنامه‌های متعدد با مقامات ارشد سعودی دیدار و گفت‌وگو کردند.

فارغ از توافق‌های انجام شده در حوزه‌های تکنولوژیک، نظامی، فناوری و سرمایه‌گذاری میان طرفین، آنچه بیش از هر مساله‌ای ذهن مخاطبان ایرانی را به خود مشغول کرد، اظهارات و گزافه‌گویی‌های گزنده ترامپ در قبال ایران و ایرانیان بود؛ اظهاراتی تند با چاشنی تحقیر که بدون دستاوردی برای طرف آمریکایی، صرفا فضای مذاکرات حاکم میان طرفین را به تیرگی کشانده و بر میزان بدبینی مذاکره‌کنندگان ایرانی به طرف آمریکایی خواهد افزود.

نگاهی به رویکرد ترامپ در قبال ایران دست‌کم از فردای گفت‌وگوهای غیرمستقیم عراقچی - ویتکاف گواه آن است که وی با هدف حصول توافق مدنظر خویش، تلویحا از بیان لفاظی‌های گزنده علیه ایران پرهیز کرده بود تا بدان جا که بعضا از سوی شماری از جریان‌های اپوزیسیون جمهوری اسلامی و رقبای داخلی‌اش نسبت به بی‌اعتنایی به سیاست براندازی در ایران مورد انتقاد قرار گرفته بود. برآیند مواضع ترامپ در ریاض نشان می‌دهد وی بی‌وقفه و بی‌پروا از هر فرصتی برای تاختن به ایران بهره برده است. مقایسه وضعیت زندگی شهروندان ۲ سوی خلیج‌فارس، طرح ادعای تهدید فراگیر ایران برای کشورهای عربی منطقه، دست نهادن بر موضوع حساس نام خلیج‌فارس و طرح ادعای تلاش تهران برای قبضه آن، یادآوری اختلافات تهران و ریاض در یمن، سوریه و لبنان، متهم کردن ایران به اشاعه تروریسم و منبع اصلی بی‌ثباتی در منطقه، خطر دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای برای همسایگان و... کرارا در اظهارات روز سه‌شنبه ترامپ قابل مشاهده است؛ گویی مخاطب ترامپ در زمان حضورش در شبه‌جزیره عربستان، بیش از آنکه مقامات، شهروندان و شرکت‌های اقتصادی سعودی باشند، مردم و مقامات ایرانی بوده‌اند.

■ چرایی هجمه شدید ترامپ علیه ایران

اردیبهشت ۱۴۰۲ را می‌توان نقطه عطفی در معادلات منطقه غرب آسیا قلمداد کرد. مقطعی که دولت پیشین جمهوری اسلامی ذیل ارتقای مناسبات با همسایگان و با میانجی‌گری چین، اقدام به برقراری مناسبات دیپلماتیک با عربستان سعودی کرد. برآیند روابط تهران و جهان عرب گواه آن است که طرفین در طول ۲ سال اخیر به میزان چشمگیری در مسیر همگرایی گام نهاده‌اند. ناکامی ریاض در دستیابی به اهداف از پیش تعیین‌شده در جنگ یمن، توأمان با تداوم بحران در سوریه، لبنان، فلسطین و عراق و تداوم سیاست خصمانه ایالات‌متحده علیه ایران درباره پرونده هسته‌ای ایران، تهران و ریاض را به سوی مصالحه و آشتی منطقه‌ای سوق داد.

ریشه تمایلات ریاض برای دگرگونی در سیاست خارجی‌اش به وقوع بهار عربی در منطقه و بی‌اعتنایی دولت وقت آمریکا در حمایت از خودکامگان حاکم بر سرزمین‌های عربی بازمی‌گردد. پافشاری اوباما بر مهار چین ذیل سیاست هندوپاسفیک و کاهش اهمیت خاورمیانه نزد مقامات کاخ سفید، بیش از پیش بر دامنه نارضایتی شیخ‌نشین‌های عرب افزود؛ امری که مقامات سعودی را به سوی برقراری توازن در سیاست خارجی خود سوق داد. انعقاد قراردادهای نظامی با چین، هند و روسیه و عضویت ریاض در پیمان بریکس، واکنشی بود که محمد بن‌سلمان در پاسخ به سیاست خارجی واشنگتن اتخاذ کرد. حملات لفظی بایدن علیه بن‌سلمان پس از وقوع قتل خاشقجی و انتقادات فزاینده به نقض حقوق بشر در یمن از سوی ائتلاف عربی به رهبری سعودی و خروج انصارالله از لیست گروه‌های تروریستی از سوی دولت پیشین آمریکا، عملا زمینه تحولی بنیادین در سیاست خارجی عربستان را رقم زد.

در چنین بستری دولت سعودی ضمن ایجاد توازن در سیاست بین‌المللی خود، در پی کاهش تخاصم در منطقه و افزایش همگرایی در روابطش با تهران گام نهاد.

وقوع حادثه هفتم اکتبر و تداوم حملات دهشتناک رژیم صهیونیستی در غزه بی‌اعتنا به هشدارهای بین‌المللی و در سایه سکوت توأم با رضایت دولت پیشین آمریکا و حمایت بی‌دریغ دولت کنونی، نارضایتی اعراب را نسبت به سیاست واشنگتن و نادیده انگاشتن مطالبه خاتمه بخشیدن به حملات صهیونیست‌ها به غزه برانگیخت. طرح موضوع کوچ اجباری فلسطینیان از باریکه غزه از سوی ترامپ، بیش از هر مساله‌ای، اعراب را مجاب کرده در راستای تامین مصالح خویش، در مسیر توازن قوا در منطقه گام بردارند. محمد بن‌سلمان مکررا از تاسیس دولت مستقل فلسطینی به عنوان یکی از شروط سه‌گانه ریاض برای شناسایی رژیم صهیونیستی نام برده است.

تداوم جنگ در غزه، زمینه همگرایی فزاینده تهران و ریاض را در مقطع کنونی فراهم آورده است. در چنین بستری است که ملک سلمان بر خلاف رویه سلفش (ملک عبدالله) که خواستار له کردن سر مار (اشاره به ایران) و حمله به تاسیسات هسته‌ای ایران شده بود، در مسیر تعامل با ایران گام نهاده و ضمن تاکید بر مخالفت ریاض و دیگر شیخ‌نشین‌های خلیج‌فارس با حمله به ایران، از ممانعت کشورهای یاد شده جهت بهره‌گیری آمریکا از حریم هوایی، دریایی و پایگاه‌های واشنگتن در کشورهای منطقه جهت تسهیل حمله به ایران خبر داده است.

مراد از اشاره به پیشینه روابط تهران و ریاض از آن رو است که دونالد ترامپ در چنین بستری در سفرش به عربستان سعودی، جمهوری اسلامی ایران را آماج حملات و لفاظی‌های خود قرار داده است. در ادامه به مهم‌ترین اهداف ترامپ از بیان مواضع شدیدا ضدایرانی‌اش در ریاض خواهیم پرداخت.

■ سنگ‌اندازی در مسیر مناسبات تهران و جهان عرب

مقایسه تحرکات و تعدد پایگاه‌های نظامی آمریکا همچنین فروش عظیم تسلیحات آمریکایی به کشورهای عرب منطقه در طول دهه‌های اخیر نشان می‌دهد موج‌سواری بر تنش میان ۲ سوی خلیج‌فارس، نقشی بسزا در پیشبرد سیاست‌های ایالات‌متحده در غرب آسیا داشته است. مقامات کاخ سفید روز سه‌شنبه در پی حضور ترامپ در ریاض اظهار کردند آمریکا و عربستان سعودی بزرگ‌ترین قرارداد فروش تجهیزات دفاعی در تاریخ را به ارزش تقریبی ۱۴۲ میلیارد دلار امضا کردند.

به واقع بر خلاف دوران پیش از وقوع انقلاب اسلامی در ایران که سیاست کلان آمریکا بر محور سیاست دوستونی نیکسون استوار بود، منافع کاخ سفید در عصر حاضر، در گرو ممانعت از نزدیکی تهران و ریاض ارزیابی می‌شود. بیان لفاظی‌هایی نظیر تلاش ایران برای مداخله در امور کشورهای عربی و قبضه سراسر منطقه در اظهارات ترامپ، با هدف دمیدن بر شکاف‌های منطقه‌ای و ممانعت از تقویت همگرایی در منطقه انجام شده است.

ترامپ با بازخوانی تاریخ تحولات منطقه از منظر خود و با هدف تحریک دولت‌های عربی در نشست روز سه‌شنبه در ریاض اظهار داشت: «تراژیک‌ترین بخش ماجرا این است که آنها (ایران) کل منطقه را با خود به پایین کشیده‌اند».

■ جلب همراهی اعراب در پرونده هسته‌ای ایران

سیاست تحمیل صلح از طریق قدرت، قدمتی دیرینه در رویکرد روسای جمهور وابسته به حزب جمهوری‌خواه آمریکا دارد. دونالد ترامپ با ترسیم برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران به عنوان خطری برای جامعه بین‌المللی بر آن است زمینه ایجاد اجماعی جهانی علیه کشورمان را رقم زند. در این میان همسایگان ایران به دلیل اشتراکات فرهنگی و مذهبی و مراودات اقتصادی، همچنین نقش کلیدی در اتخاذ هر سیاستی علیه ایران (اعم از دستیابی به توافق یا حمله نظامی به تاسیسات هسته‌ای) نقشی حائز اهمیت خواهند داشت.

ترامپ در اظهارات گستاخانه‌اش در ریاض، کوشید برنامه هسته‌ای ایران را تهدیدی فراگیر برای کشورهای منطقه به تصویر کشد. وی با اشاره به گفت‌وگوهای جاری میان تهران و واشنگتن اظهار داشت: «اما اگر رهبران ایران این (توافق مدنظر ترامپ) را رد کنند و به حمله به همسایگان‌شان ادامه دهند، ما چاره‌ای نخواهیم داشت جز اینکه فشار حداکثری شدیدی وارد کنیم تا صادرات نفت ایران را به صفر برسانیم».

تهدیدزا قلمداد کردن سیاست‌های تهران در حوزه‌های نظامی، هسته‌ای و نفوذ منطقه‌ای از سوی ترامپ با هدف واداشتن شیخ‌نشین‌های منطقه به همکاری تمام‌عیار با واشنگتن در برابر مواجهه با پرونده هسته‌ای ایران است.

■ به جریان انداختن مجدد پرونده عادی‌سازی با رژیم‌صهیونیستی

دونالد ترامپ در خلال مبارزات انتخاباتی خویش صراحتا اظهار داشته بود در صورت پیروزی در انتخابات، زمینه عادی‌سازی روابط میان حکومت‌های عربی - اسلامی با رژیم صهیونیستی را دنبال خواهد کرد. وی در نشست روز سه‌شنبه در ریاض به مساله یادشده پرداخت و گفت: رویای من این است که عربستان سعودی به توافق آبراهام بپیوندد... عربستان در زمان خودش به توافق آبراهام خواهد پیوست.

در مقطع کنونی و با توجه به سیاست‌های خصمانه و زیاده‌خواهانه دشمن صهیونیستی در باریکه غزه و تلاش برای واداشتن اعراب ساکن در کرانه باختری و نوار غزه به خروج از این مناطق، توأمان با مداخلات و حملات روزانه ارتش صهیونیستی در لبنان و سوریه که به اشغال بخش‌هایی از خاک سوریه انجامیده، رویای عادی‌سازی روابط ریاض و تل‌آویو در بدترین وضعیت ممکن خود قرار گرفته است.

لفاظی‌های روز گذشته ترامپ علیه ایران و متهم کردن کشورمان به مداخله در امور اعراب با طرح مباحثی واهی چون نقش آمریکا در جلوگیری از اشاعه تروریسم صادره از سوی ایران به منطقه و ترسیم کشورمان به عنوان منبع بی‌ثباتی در خاورمیانه و گره زدن چنین ادعاهایی به حمله هفتم اکتبر حماس به سرزمین‌های اشغالی با هدف ایجاد جبهه‌ای واحد متشکل از اعراب و رژیم صهیونیستی جهت مقابله با آنچه بلندپروازی‌های ایران نامیده می‌شود انجام شده است. به واقع از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، مقامات کاخ سفید و رژیم صهیونیستی با دمیدن بر شکاف‌های مذهبی در منطقه، تهران را به جای رژیم اسرائیل در جایگاه خصم کلیدی اعراب منطقه به تصویر کشیده‌اند.

■ ممانعت از نفوذ چین و روسیه در منطقه

عضویت عربستان سعودی، امارات متحده عربی و مصر در سازمان بریکس در سال گذشته میلادی را می‌توان اقدامی شگرف و قابل ملاحظه در سیاست بین‌المللی جهان عرب قلمداد کرد. میانجی‌گری پکن میان تهران و ریاض و نقش سعودی در میانجی‌گری اخیر میان روس‌ها و آمریکایی‌ها توأمان با بی‌اعتنایی آنان به تحریم‌های وضع شده علیه روسیه از سوی جهان غرب، زنگ خطر را برای ایالات متحده به عنوان یگانه قدرت بین‌المللی صاحب نفوذ در منطقه به صدا در آورده است.

در چنین بستری و با توجه به روابط مستحکم جمهوری اسلامی ایران با چین، هند و روسیه، هرگونه تقویت همکاری‌ها میان تهران و شیخ‌نشین‌های عرب منطقه، عملا به کاهش نفوذ تاریخی آمریکا در منطقه منتهی خواهد شد. به واقع جمهوری اسلامی به واسطه روابط تنگاتنگ با پکن و مسکو، می‌تواند در جایگاه پل و رابط میان اتحادیه عرب و دولت‌های شرقی عمل کرده و بستر مناسبی را برای افزایش همکاری‌های منطقه‌ای میان تهران و اعراب با قدرت‌های شرقی فراهم آورد؛ سیاستی که به ۳ دهه حکمفرمایی تمام‌عیار کاخ سفید در جامعه جهانی خاتمه خواهد بخشید.

ابتلای شدید ترامپ به شیزوفرنی

نگاه
حنیف غفاری

دونالد ترامپ تبدیل به یک نام آزاردهنده برای متحدان واشنگتن در نظام بین‌الملل و حتی نزدیکان و همراهانش در کاخ سفید شده است. «پیش‌بینی‌ناپذیری»، «خودشیفتگی مزمن»، «احساس ترس دائم» و «گریز از ثوابت ذهنی و عملیاتی» ۴ ویژگی روانی و رفتاری رئیس‌جمهور آمریکا محسوب می‌شود. ترامپ تمام این خصایص را در بطن «پوپولیسم» و «عوام‌گرایی» هدایت کرده تا رای‌دهندگان آمریکایی که وی را شخصیتی ریسک‌پذیر و جذاب قلمداد می‌کنند، متوجه ریشه‌های روانی این معضلات شناختی و ذهنی نشوند اما مواجهه عینی مستاجر مجدد کاخ سفید با تحولات جاری در حوزه روابط بین‌الملل، جایی برای اصرار بر سلامت ذهن وی باقی نمی‌گذارد.

از زمان حضور رسمی دوباره ترامپ در راس معادلات اجرایی واشنگتن (دوره دوم ریاست‌جمهوری وی)، شاهد شکل‌گیری پدیده‌های قابل تاملی در حوزه سیاست خارجی آمریکا هستیم: آغاز جنگ تجاری - تعرفه‌ای آمریکا و نظام بین‌الملل، تلاش برای پایان دادن به جنگ اوکراین و انعقاد پیمان آتش‌بس میان پوتین و زلنسکی، تهدید به اشغال کانادا، گرینلند، غزه و پاناما، استمرار حمایت تسلیحاتی آمریکا از نسل کشی فلسطینیان توسط صهیونیست‌ها، برگزاری مذاکرات هسته‌ای با ایران و... .

ترامپ پس از آغاز جنگ تعرفه‌ای با چین و اتحادیه اروپایی، حداقل ۳ بار ناچار شد با اعلام وقفه‌های ۹۰ روزه و حتی کاهش درصد تعرفه‌ها، شدت و عمق نبردی را که خود آغاز کرده بود، کنترل و مهار کند(!) در مذاکرات آتش‌بس جنگ اوکراین، ترامپ وعده داده بود در ۲۴ ساعت به این جنگ ۳ ساله خاتمه دهد و آتش‌بس احتمالی را به نماد موفقیت کوتاه‌مدت و عملگرایی منحصربه‌فرد خود در نظام بین‌الملل مبدل کند اما اکنون ترامپ و روبیو صراحتا از بن‌بست در مذاکرات جنگ اوکراین و موانع متعددی سخن می‌گویند که حتی امکان انعقاد پیمان آتش‌بس موقت را از طرفین منازعه و آمریکا سلب کرده است. درباره مذاکرات هسته‌ای با ایران نیز چنین قاعده‌ای صادق است. ترامپ در بدو حضور خود در کاخ سفید سخن از «سند توافق جامع» با ایران در بطن «استراتژی مهار حداکثری» به میان آورد، به این معنا که تهران باید در ۳ حوزه اساسی (هسته‌ای، موشکی و منطقه‌ای) به بازیگری کاملا مهارشده با قدرت کنشگری صفر و قدرت واکنشگری حداقلی تبدیل شود.

ادامه در صفحه ۸

پیامک خوانندگان
۱۰۰۰۲۲۳۱

در شبکه‌های اجتماعی
@vatanemrooz

سلام وطن
۶۶۴۱۳۹۴۲